

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

CONCEPT

	Onderwerp	Advies / conclusie
		<p><u>Aanwezig:</u> de heer W.J. Kooy (LNE) de heer J.F.C. Kupers (LNE) de heer E.C. Merkens (LNE) de heer G.J.P. Jansen (WN) de heer K.A.M. Duijvelaar (VVD) de heer J.A.G.W. Droogers (CDA) de heer J.G.M. Reerink (PvdA) de heer R. van der Kruk (PvdD) de heer W. van der Steeg (PvdD) de heer E. Verkaik (W@I) de heer J.P. Verweij (ChristenUnie) de heer F. van Os (SGP) de heer R.D. Woittiez (voorzitter, VVD) de heren L. de Groot (LNE), C.G. Jansen op de Haar (PvdA), B. de Jong (CDA) (hoogheemraden) de heer P.J.M. Poelmann (dijkgraaf) de heer C.J. Vos (secretaris)</p> <p>gasten: de heer W. van de Giessen (voorzitter rekenkamercommissie) en mevrouw C. Veen (Pro Facto, agendapunt 2.2)</p> <p>notulist: de heer W. Nijenhuis</p> <p><u>Afwezig:</u> de heer G.P. Beugelink (hoogheemraad), de heer A.J.H. de Beaufort (LNE), de heer F.G. van Bork (PvdA), de heer A.E. Jansen (AWP), mevrouw F.J. Leenders (WN), de heer A. Travaille (PvdD), mevrouw K. Varenhorst (VVD)</p>
1. Opening en vaststelling agenda		
		<p>Opening De <u>voorzitter</u> opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen welkom.</p> <p>Agenda De rondvraag wordt aan de agenda toegevoegd. De agenda wordt vastgesteld met inachtneming van het bovenstaande.</p> <p>Mevrouw Leenders (WN) heeft zich afgemeld.</p>
2. Stukken ter advisering		
2.1	Evaluatie GOP-watersystemen 2017	<p><i>Eerste termijn</i> De heer <u>Van der Kruk</u> (PvdD):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dankt het college voor het heldere stuk. • Voortzetten van deze aanpak ligt voor de hand. Gevraagd wordt in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen, waaronder uitbreiding van de aanpak naar waterkeringen en waterzuivering. In hoeverre zijn onderhoudsprogramma's vergelijkbaar? • Komt er nog een voorstel voor het actualiseren van de financiële regels? • Vraagt ten aanzien van de risico-opslagen of de eerdere opslagen afdoende waren. Wat is geleerd van eerdere ervaringen en moeten de risico-opslagen ook worden verhoogd nu de kosten stijgen? <p>De heer <u>Droogers</u> (CDA):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dankt het college voor deze duidelijke evaluatie. Het is goed systeem en de CDA-fractie steunt voortzetting van deze GOP-aanpak, inclusief uitbreiding naar

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

waterkeringen en waterzuivering.

- Bij 3.3 staat dat niet is geanticipeerd op meekoppelkansen. Het benutten van meekoppelkansen was een van de redenen voor deze aanpak. Waarom is het niet gelukt deze kansen te benutten en hoe kan dat in de toekomst worden verbeterd?
- Er wordt een besluit gevraagd over het gemaal Rijnvliet dat het waterschap in opdracht van de gemeente gaat realiseren. Welke financiële risico's loopt het waterschap?
- Communicatie richting ingezetenen over de werkzaamheden (voor, tijdens en na de werkzaamheden) is belangrijk en verdient nog meer aandacht.

De heer Duijvelaar (VVD):

- Deelt voorsnog de positieve conclusies, maar merkt op dat deze evaluatie al na een jaar is gehouden. Het is nog te vroeg om deze aanpak ook toe te passen in andere onderhoudsprogramma's.
- De precieze evaluatiecriteria zijn niet bekend en daarom is niet duidelijk of deze criteria ook een-op-een op andere programma's kunnen worden toegepast.
- Het is een goed idee om met het oog op inkoopvoordeel of meekoppelkansen projecten naar voren te halen, of uit te stellen. Dat mag niet leiden tot hogere kosten of een langere doorlooptijd.
- Er is gerekend met een inflatiecorrectie van 1,75% voor meerdere jaren. Dat is hoger dan bij andere projecten en in beginsel moet worden gekeken of kostenstijgingen binnen de exploitatie kunnen worden opgevangen.

De heer Jansen (WN):

- Memoreert dat de WN-fractie in 2016 bij de behandeling van dit plan aandacht heeft gevraagd voor het aspect duurzaamheid. Het is goed te zien dat er nu ook aandacht aan is besteed en mogelijk kan in de toekomst worden gesproken over een Duurzaam Onderhouds- en Beheerplan.
- Onder 3.3 wordt gesproken over het actualiseren van financiële regels. Aangegeven wordt dat in de begroting 2019 indien nodig nadere regels worden opgenomen. Dat is te voorzichtig en hij vraagt de portefeuillehouder aan te geven wat het algemeen bestuur mag verwachten.
- Wanneer wordt de volgende evaluatie opgeleverd?

De heer Van Os (SGP):

- Constateert dat het in 2016 gepresenteerde voortrollend GOP de hoge verwachtingen goeddeels waarmaakt.
- Men moet rekening houden met stijgende kosten. Op basis van de verdere ervaringen moet blijken of het voortrollend GOP ook bij andere onderhoudsprogramma's kan worden toegepast.

De heer Reerink (PvdA):

- Steunt het gebruik van het voortrollend GOP.
- Hoe kan het bestuur (financieel) piketpalen slaan en hoe houdt het algemeen bestuur zicht op het verloop van projecten? Hij vraagt het college apart over die voortgang te rapporteren zodat het algemeen bestuur kan bijsturen.
- In het stuk staat Fort Overeind genoemd. Wordt daarmee Fort De Batterijen aan de Overeindseweg bedoeld?

De heer Kupers (LNE):

- Wijst op de meerkosten en vraagt of onderdelen voor duurzaamheid in de reguliere projectkosten zijn opgenomen. Zo niet, wordt er voor de financiering van die onderdelen apart een besluit gevraagd?
- Wat wordt bedoeld met de 'remmingswerking bij sluisen'?

De heer Verweij (CU):

- Constateert een aantal positieve conclusies over het voortrollend GOP, maar daarnaast ook kritische kanttekening ten aanzien van de monitoring, de borging van de zeggenschap van het algemeen bestuur, het benutten van meekoppelkansen en

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

prijstijgingen en indexatie die tot onzekerheid over de uiteindelijke kosten leiden. Hoe gaat het college die pijnpunten aanpakken?

- Een wezenlijk punt bij een voortrollend krediet is dat er ieder jaar een jaarschijf bijkomt. Wat wordt het voorstel voor de nieuwe jaarschijf bij de Voorjaarsnota? Wanneer dat fors uitstijgt boven het bedrag van 4,7 miljoen euro dan is dat reden tot zorg over deze aanpak. Blijft men in de pas lopen?
- Voorgesteld wordt om dezelfde systematiek toe te passen bij het onderhoud van zuiveringswerken en waterkeringen. Maar het gaat uiteindelijk om het realiseren van het doel - het op orde houden van het areaal -, niet om de methodiek. Hij vraagt het college om het algemeen bestuur op de hoogte te houden zodat het zicht heeft op de uitvoering. Nu is dat overzicht er niet.
- Er wordt voorgesteld om extra krediet toe te voegen. Klopt het dat dit bedrag volledig voor rekening van de gemeente Utrecht is?
- Het gaat hier om de tweede begrotingswijziging, niet de eerste zoals het stuk stelt.

De heer Verkaik (W@I):

- Sluit zich aan bij de vragen van de heer Verweij. Belangrijker dan de hoogte van het bedrag is de vraag wat er wordt gedaan met het budget. Hij vraagt het college om een toelichting.
- Vraagt waarom het uitvoeringskrediet van 700.000 euro voor het gemaal is opgenomen in het GOP als het gaat om een nieuw project.
- Wijst op pagina 6 waar staat dat er een keuze is gemaakt, onder andere voor de verharding. Welke keuzes waren er?
- De meerkosten worden meegenomen in de projecten, maar het is verstandig om investeringen in duurzaamheid apart te vermelden.
- In de toelichting worden in de tweede jaarstaat vier projecten bij elkaar genomen. Waarom is dat?

Beantwoording eerste termijn

De heer De Groot (hoogheemraad):

- Afgesproken is om het voortrollend GOP na een jaar te evalueren. Op basis van de evaluatie is er een aantal aanbevelingen opgesteld. In 2018 wordt bekeken hoe het voortrollend GOP kan worden aangepast. Het college komt met een voorstel voor die aanpassingen.
- De systematiek bevalt. Ze geeft flexibiliteit bij het uitvoeren van projecten. Een aandachtspunt is dat het algemeen bestuur wordt meegenomen en wordt voorzien van sturingsmogelijkheden.
- Verbreding naar regionale keringen en zuiveringswerken lijkt het college verstandig, maar een besluit hierover is aan het algemeen bestuur. Het zal nog even duren voor concrete voorstellen aan de orde zijn. Voor regionale keringen wordt ernaar gestreefd in 2019 een voorstel te maken waarover eind 2019 een besluit kan worden genomen.
- Het GOP-programma bestaat uit veel projecten. Een deel kost minder dan begroot, een deel meer. De gedachte is dat nadelen worden gecompenseerd door voordelen. Het inflatiepercentage 1,75% is overeengekomen en wordt ook meegenomen. In 2017 blijft men nog binnen de afgesproken kredieten, maar het is duidelijk dat kosten stijgen en het is niet gezegd dat men op de langere termijn binnen het budget kan blijven. Dit voorjaar wordt weer een jaarschijf toegevoegd, maar die wordt pas over vijf jaar uitgevoerd. De marktwerking kan men niet voorzien, dus daar wordt ook nog geen rekening mee gehouden. Mocht aanvullend budget nodig zijn, dan komt men hiervoor terug naar het algemeen bestuur.
- Het gemaal Rijnvliet is opgenomen in het GOP omdat het ook in de GOP-systematiek wordt uitgevoerd. Het programma van het waterschap is helder, maar het is nog niet duidelijk welke meekoppelkansen (bijvoorbeeld een project van de gemeente) zich zullen aandienen bij een project dat zich over drie of vier jaar aandient. Wanneer dat speelt, dient het algemeen bestuur krediet te verstrekken, ook als het waterschap de gemaakte kosten vergoed krijgt, zoals in dit geval voor de bouw van het gemaal Rijnvliet. De risico's zijn voor de gemeente Utrecht.
- Communicatie over werkzaamheden is inderdaad heel belangrijk: wat, wanneer en hoe.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer

d.d. 6 februari 2018

- De specifieke criteria voor de evaluatie heeft het college niet vooraf gemeld. Wel zijn vooraf een aantal aandachtspunten benoemd. Hij vraagt de commissieleden om suggesties voor extra criteria door te geven.
- Duurzaamheid is een aandachtspunt bij alle projecten en duurzame maatregelen zitten ook in de ramingen van het GOP. Dan gaat het bijvoorbeeld om visvriendelijke pompen en het vermijden van zinken dakgoten. Mochten er aanvullende wensen komen, dan moeten die nog wel worden begroot in het GOP.
- Voor de verharding geldt dat er in het kader van Operatie Steenbreek wordt gekozen voor minder verharding die waar mogelijk waterdoorlatend is.
- Er zit een lijst bijgevoegd met daarop de werkzaamheden en het moment van uitvoering. Telkens wordt er een jaar toegevoegd. Hij weet niet welk bedrag er voor de komende jaarschijf is begroot. Wanneer iets twintig jaar meegaat, wordt het niet automatisch na twintig jaar vervangen: gekeken wordt of het nog meekan, of dat het eerder moet worden vervangen. Dat is een continu proces. Wat jaarlijks onder handen wordt genomen, hangt af van wat nodig is en van de capaciteit van de organisatie.
- Het omgaan met meevallers en tegenvallers is in eerste instantie gedelegeerd aan het college. Wanneer het gaat om grote afwijkingen bespreekt de portefeuillehouder deze met het college. Het college besluit of een afwijking wordt gedeeld met het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur kan via de burap de vinger aan de pols houden.
- De remmingswerken van de sluisen zijn de palen die voor en na sluis in het water staan om schepen waar nodig af te stoppen.

Tweede termijn

De heer Van der Kruk (PvdD):

- Merkt op dat het algemeen bestuur wordt verzocht om in te stemmen met de conclusies en aanbevelingen. Onderdeel van de aanbevelingen is het actualiseren van de regels en het uitbreiden naar andere terreinen. Hij stelt voor om de formulering aan te passen en het algemeen bestuur kennis te laten nemen van deze evaluatie, waarbij het algemeen aangeeft dat het de voorgestelde koers steunt.

De heer Droogers (CDA):

- Vraagt het college om aan te geven hoe het meekoppelkansen beter wil benutten, bijvoorbeeld via een mandaat aan het dagelijks bestuur om nul-europrojecten mee te nemen.

De heer Duijvelaar (VVD):

- Wijst op zijn vraag naar de gehanteerde criteria: wat zijn bijvoorbeeld de marges voor het toelaten van vertragingen of tijdelijke budgetoverschrijdingen?
- Merkt op dat de VVD-fractie principieel tegen automatische indexering is. De portefeuillehouder stelt dat er weloverwogen wordt gehandeld. Dat zou hij graag terugzien in het definitieve stuk.

De heer Jansen (WN):

- Sluit zich aan bij de opmerking van de heer Van der Kruk. Nu is niet scherp op welke wijze nu de bestuurlijke besluitvorming en de betrokkenheid van het algemeen bestuur is geregeld en waar het algemeen bestuur mee instemt bij een akkoord.

De heer Reerink (PvdA):

- Sluit zich aan bij de heer Jansen: het college moet duidelijker verwoorden hoe het algemeen bestuur het GOP kan volgen en waar nodig kan bijstellen. Het college moet het algemeen bestuur actief informeren over ontwikkelingen. Hij vraagt het college om het stuk voor de vergadering van het algemeen bestuur aan te passen.

De heer Kupers (LNE):

- Vraagt wie besluit over het benutten van meekoppelkansen. Hij vraagt het college om het algemeen bestuur op de hoogte te stellen van besluiten over meekoppelkansen.

De heer Verweij (CU):

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

		<ul style="list-style-type: none"> • Merkt op dat het gaat om een evaluatie en dat de besluitpunten 1 en 2 feitelijk geen besluiten zijn. Hij stelt voor het algemeen bestuur kennis te laten nemen van de evaluatie, waarna op een nader te bepalen moment wordt gesproken over de uitwerking van de zorgpunten (borging van de zeggenschap algemeen bestuur en verbreding naar andere onderhoudsprogramma's). <p>De heer <u>Verkaik</u> (W@I):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op de bedragen die nu genoemd staan en vraagt of daarin de inflatiecorrectie is meegenomen. • Sluit zich aan bij het voorstel van de heer Verweij en stelt voor om dan ook de uitwerking van bijlage 2 mee te nemen. <p>De <u>voorzitter</u> merkt op dat er toch nog enige vragen bestaan. Hij stelt voor dat de hoogheemraad deze vragen richting de vergadering van het algemeen bestuur oppakt en deze niet nu allemaal beantwoordt.</p> <p><i>Beantwoording tweede termijn</i></p> <p>De heer <u>De Groot</u> (hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stemt in met het voorstel van de voorzitter. Van de drie besluiten zijn de eerste twee richtinggevende punten die volgen uit de evaluatie. Het derde is wel een besluit dat moet worden genomen als men verder wil. Hij neemt de vragen en suggesties mee en zegt toe het stuk aan te passen voor de komende vergadering van het algemeen bestuur. <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat het onderwerp kan worden doorgeleid naar het algemeen bestuur, met inachtneming van het bovenstaande.</p>
2.2	Rapport RKC inzake Verbonden partijen	<p>De <u>voorzitter</u> heet de heer Van de Giessen, voorzitter van de rekenkamercommissie, en mevrouw Veen, onderzoekster van Pro Facto, van harte welkom.</p> <p>De <u>voorzitter</u> licht de procedure toe. De rekenkamercommissie is een orgaan van en voor het algemeen bestuur om te kijken naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het waterschapsbestuur gevoerde beleid. Wanneer de commissie na bespreking oordeelt dat het gewenst is dat het rapport wordt doorgeleid naar het algemeen bestuur, dan komt men op artikel 11 lid 9 van de verordening van de rekenkamercommissie. Dat artikel stelt dat het al dan niet gewijzigde rapport inclusief bestuurlijke reactie en een eventueel nawoord, voorzien van een bestuursvoorstel en een ontwerpbesluit via de relevante adviescommissies aan het algemeen bestuur wordt voorgelegd. Het is dus aan de rekenkamercommissie om het ter behandeling aan het algemeen bestuur voor te leggen. Hij geeft daarop het woord aan de heer Van der Giessen voor een korte toelichting op het rapport.</p> <p>De heer <u>Van de Giessen</u>:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Licht de voorgeschiedenis kort toe. In maart 2017 heeft de nieuwe rekenkamercommissie gesproken met de fracties over de wensen voor onderzoeken. Eind februari 2018 zal de rekenkamercommissie het onderzoek naar digitale veiligheid opleveren, nu ligt het rapport voor van het onderzoek naar verbonden partijen, toegespitst op de quickscan muskusrattenbeheer. Veel fracties hebben dit onderwerp genoemd als gewenst onderzoeksobject. • De rekenkamercommissie heeft Pro Facto gevraagd het onderzoek naar het muskusrattenbeheer uit te voeren. Er zijn verschillende bureaus aangeschreven, Pro Facto kwam er als beste uit en heeft vaker onderzoek gedaan bij waterschappen. Mevrouw Veen is namens Pro Facto aanwezig om eventuele vragen te beantwoorden. De quickscan richt zich op het muskusrattenbeheer, al zijn de conclusies mogelijk ook van toepassing bij andere constructies verbonden partijen. • Conform artikel 11 lid 9 zal de rekenkamercommissie een bestuursvoorstel en een ontwerpbesluit opstellen. • De organisatie heeft de gelegenheid gehad om op het onderzoeksrapport te reageren.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer

d.d. 6 februari 2018

Vervolgens heeft de rekenkamercommissie haar conclusies opgesteld en deze zijn voorgelegd aan het college. Het college heeft daarop gereageerd en deze reactie is bijgevoegd.

- Pro Facto heeft een infographic gemaakt met daarop een grafische weergave van de centrale aspecten als het gaat om de control van het algemeen bestuur: sturen, beheersen en verantwoorden, toezichhouden. De rekenkamercommissie concludeert dat veel al goed gaat, zowel binnen organisatie als in het bestuur. Een aandachtspunt is dat het algemeen bestuur betere informatie zou kunnen krijgen, iets wat fracties ook zelf aangeven. Het college kan de informatievoorziening ook zonder veel moeite verbeteren. Waar het gaat om beheersen en verantwoorden constateert de rekenkamercommissie te weinig grip en zicht heeft op het muskusrattenbeheer doordat het risicomangement onvoldoende gedetailleerd is. Waar het gaat om toezichhouden, is een verbeterde sturingsinformatie wenselijk.

De voorzitter dankt hem voor de toelichting en vraagt de commissie om een eerste reactie: welke aanbevelingen of aanscherpingen zijn gewenst?

Eerste termijn

De heer Verkaik (W@I):

- Vraagt welke aanpassingen zijn aangebracht naar aanleiding van de eerste reactie van het college.

De heer Verweij (CU):

- Wijst op het bestuursvoorstel dat nog gemaakt gaat worden en vraagt of het aanbevelingen zal bevatten met het advies om deze over te nemen. Hij is benieuwd naar de detaillering en scherpste van die aanbevelingen, aangezien ze bepalend zijn voor het vervolg.
- De infographic geeft aan dat op drie punten de informatievoorziening als onvoldoende of voor verbetering vatbaar is beoordeeld. Het college wijst die conclusie af. Wat heeft de rekenkamercommissie gedaan met de reactie van het college?
- Is ook gekeken hoe andere deelnemers aan de verbonden partijen muskusrattenbeheer deze regeling beoordelen?
- Op pagina 26 wordt verwezen naar het rapport van de rekenkamercommissie uit 2014 met het duidelijke voorstel om een kadernota op te stellen voor verbonden partijen. Het college ging daar niet in mee, maar de rekenkamercommissie heeft evengoed aan het algemeen bestuur voorgesteld om een kadernota op te stellen. In dit stuk staat dat het college er bewust voor heeft gekozen geen kadernota op te stellen, maar het is een bevoegdheid van het algemeen bestuur en dat heeft besloten om in plaats van een kadernota een checklist te ontwikkelen waarmee verbonden partijen beoordeeld konden worden. Voor nieuwe verbonden partijen zou er een startnotitie komen. Die besluiten van 18 februari 2015 heeft het college niet uitgevoerd. Die informatie lijkt de rekenkamercommissie nu niet te hebben verwerkt.

De heer Kupers (LNE):

- Constateert dat de huidige businesscases onvoldoende basis bieden om een besluit te nemen over dit soort gemeenschappelijke regelingen. De Wet gemeenschappelijke regelingen is gewijzigd en het waterschap loopt risico's. Er dient een goed kader te komen, de huidige opzet voldoet niet.
- Het rapport is helder. Hij had gehoopt dat het college positiever zou hebben gereageerd.

De voorzitter merkt op dat de commissie nu spreekt met de voorzitter van de rekenkamercommissie. Hij concludeert dat een reactie van de rekenkamercommissie op de brief van het college gewenst is.

De heer Reerink (PvdA):

- Merkt op dat bij de bespreking van de verordening is geconcludeerd dat voor een goed oordeel de commissie zou moeten kunnen spreken met zowel de rekenkamercommissie als het college. Hij pleit ervoor ruimte te laten voor vragen aan

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

het college.

De voorzitter neemt dat verzoek in overweging, maar vraagt de commissie om zich nu allereerst tot de rekenkamercommissie te richten.

De heer Reerink (PvdA):

- Merkt op dat voor een goede behandeling in het algemeen bestuur er in de commissie de gelegenheid moet zijn geweest om met het college te debatteren over het rapport. Hij memoreert dat de procedure in de vorige bestuursperiode tot veel irritatie leidde.

De voorzitter geeft aan dat de commissie ook vragen aan het college kan stellen.

De heer Reerink (PvdA):

- Wijst net als de heer Verweij op de koppeling met het eerdere Rekenkameronderzoek 'Werkt het Samen?'. Ook dat onderzoek richtte zich op de verbonden partijen, allereerst op AQUON. Hij mist in dit rapport de relatie met dat rapport uit 2014. Anders dan de heer Verweij vindt hij dat het college kan besluiten om de aanbevelingen niet over te nemen. Hij memoreert dat in de betreffende vergadering van het algemeen bestuur een amendement is aangenomen van de PvdA-fractie, medeondertekend door de heer De Jong van het CDA en de heer Jansen van WN. Dat besluit had het college moeten uitvoeren, wat is er vervolgens gebeurd? Hij vraagt zowel de rekenkamercommissie als het college om die vraag te beantwoorden.
- In het rapport staat dat er over verbonden partijen moet worden gerapporteerd, zodat het algemeen bestuur daarover kan spreken. Hij mist de aanbeveling voor een planning, zodat de verbonden partijen op gezette tijden aan bod komen in het algemeen bestuur.
- Hij heeft nog een aantal aanvullingen en suggesties. Besloten wordt dat hij deze buiten de vergadering deelt met de rekenkamercommissie.

De heer Van Os (SGP):

- Herkent veel constatering in dit rapport. De rekenkamercommissie is kritisch over de informatieoverdracht richting het algemeen bestuur, maar het college geeft in zijn reactie aan dat bij het aangaan van de verbonden partijen afspraken zijn gemaakt over bestuurlijke verantwoordelijkheden. Het bestuur van de verbonden partij is verantwoordelijk en verder dan een afvaardiging van een collegelid in dat bestuur gaat de invloed niet. Iets meer informatie is wel gewenst, maar meer invloed uitoefenen kan enkel via het collegelid dat zitting heeft in het bestuur van de verbonden partij.
- Welk besluit wil men gaan nemen over het vervolg? Hij denkt dat het verstandig is de aandacht te richten op dit onderzoek en niet terug te grijpen op de opvolging van het vorige onderzoek uit 2014.

De heer Jansen (WN):

- Betreurt dat er nog geen bestuursvoorstel is bijgevoegd op basis waarvan men de discussie richting het algemeen bestuur vorm had kunnen geven.
- Het aspect van de informatievoorziening die tekortschiet is al vaker besproken. Het algemeen bestuur is nu aangewezen op de bestuursinformatiebrief die vervolgens ter bespreking kan worden geagendeerd. Dat is een zorgpunt.
- De aanbevelingen zijn nu zeer algemeen geformuleerd. Hij pleit voor meer gerichte aanbevelingen, bijvoorbeeld over de mogelijkheid om via het dagelijks bestuur een zienswijze in te brengen bij de verbonden partijen.

De heer Duijvelaar (VVD):

- Spreekt zijn waardering uit voor het onderzoek. Hij onderschrijft dat het algemeen bestuur beter geïnformeerd kan worden.
- Welke criteria heeft de rekenkamercommissie gehanteerd bij het samenstellen van de lijst met geïnterviewden?

De heer Droogers (CDA):

- Is blij met het doorkijkje naar andere verbonden partijen. Op het muskusrattenbeheer

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer

d.d. 6 februari 2018

heeft men voor zijn gevoel wat meer invloed omdat de uitvoering zich deels onder het dak van het waterschap bevindt.

- Het rapport bevat drie duidelijke aanbevelingen, maar hij mist de vertaling naar concrete besluiten voor het vervolg. Mogelijk kan de rekenkamercommissie het college ondersteuning bieden bij het bedenken van concrete maatregelen.

De voorzitter merkt op dat die taak niet bij de rekenkamercommissie ligt.

De heer Droogers (CDA):

- Wijst op hoofdstuk 4.4 waar staat dat het algemeen bestuur voldoende mogelijkheden heeft om tussentijds in te grijpen. Hij ervaart dat niet zo en vraagt om een toelichting op die mogelijkheden.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Dankt de Rekenkamer voor het rapport.
- In de vorige termijn kwamen regelmatig stukken voorbij over muskusratten, maar de afgelopen drie jaar ging het enkel om een 'visie' die op het moment van verschijnen al achterhaald was. Men moest immers wachten op de uitkomsten van de veldproef. Onder druk van Amstel, Gooi en Vecht is die visie aangenomen, terwijl Amstel, Gooi en Vecht die visie uiteindelijk niet eens heeft aangenomen. Er wordt nu al drie jaar gewacht op de uitkomsten van de veldproef. De PvdD-fractie heeft de indruk dat het algemeen bestuur aan het lijntje wordt gehouden, terwijl ondertussen jaarlijks 2,5 miljoen euro aan het samenwerkingsverband wordt gedoneerd.
- Vraagt welke controlemogelijkheden het algemeen bestuur nu nog heeft. Er is onvoldoende informatie en het algemeen bestuur kan niet controleren of waar nodig bijstellen. De PvdD-fractie heeft het gevoel dat het algemeen bestuur buitenspel staat en dat gevoel wordt bevestigd door dit rapport.
- Roept op om de conclusies en aanbevelingen serieus te nemen en vraagt de rekenkamercommissie om een bestuursvoorstel op te stellen. De afwijzende reactie van het college is teleurstellend.

De voorzitter stelt de vraag of het zinvol is om bij de volgende commissievergadering een conceptbehandelvoorstel te agenderen, richting de vergadering van het algemeen bestuur.

De heer Kupers (LNE):

Stelt voor om een afvaardiging uit de commissie opdracht te geven de wensen en conclusies te inventariseren en deze mee te geven aan de rekenkamercommissie.

De voorzitter stelt dat dit een mogelijk toevoeging is. In de voorbereiding had men de rekenkamercommissie moet meegeven dat een conceptbestuursvoorstel gewenst was, dat is helaas niet gebeurd. Hij verzoekt de fracties van CU, PvdA en PvdD hun vraag aan het college nog eens helder te verwoorden.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Vraagt of het college nu wel bereid is de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamercommissie over te nemen, gehoord hebbende de overwegingen van de commissie.

De heer Reerink (PvdA):

- Onderschrijft dit verzoek, maar merkt op dat het college de vrijheid heeft om een andere mening te hebben dan de rekenkamercommissie.
- Er moet een helder bestuursvoorstel komen waarover de commissie in gesprek kan met het college.
- Hoort graag van het college wat het heeft gedaan met de uitkomsten van het vorige onderzoek en waarom het college van mening is dat het algemeen bestuur wel over voldoende informatie beschikt.
- Vraagt de rekenkamercommissie om een nawoord toe te voegen waarin wordt gereageerd op de reactie van het college.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Verduidelijkt dat het college uiteraard een eigen afweging mag maken, maar hij deelt de conclusies van de rekenkamercommissie.

De heer Verweij (CU):

- Hecht eraan dat de afgesproken procedure wordt gevolgd. Dat betekent dat de rekenkamercommissie nu met een voorstel komt.
- Vraagt het college op welke wijze uitvoering is gegeven aan het besluit van het algemeen bestuur in 2015 om een checklist voor verbonden partijen in te voeren.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Poelmann.

De heer Poelmann (dijkgraaf):

- Licht toe dat het college op basis van het rapport een reactie heeft geschreven. Daarin staat het voorstel van het college. Dat houdt niet in dat het college alle aanbevelingen overneemt, het college zag daar gezien de eerdere discussies geen aanleiding toe en is daar ook niet toe bereid.
- De checklist voor verbonden partijen kent hij niet en hij vermoedt dat die er ook niet is. Dat is kwalijk want op 18 februari 2015 heeft het algemeen bestuur besloten om niet een kadernota te vragen, maar een checklist voor bestaande verbonden partijen en een startnotitie bij nieuwe regelingen. In de afgelopen tien jaar zijn er vier nieuwe gemeenschappelijke regelingen opgetuigd en een overeenkomst van kosten voor gemene rekening en die zijn grondig voorbereid, bijvoorbeeld de BghU. Hij onderkent de worstelingen met gemeenschappelijke regelingen. Wil men een nieuwe regeling starten, dan moeten er zeer goede redenen zijn. De keren dat het waterschap regelingen wilde invoeren is daarover uitgebreid gesproken met het algemeen bestuur over de meerwaarde, op basis van uitgebreid onderzoek. Dus ten aanzien van de gevraagde startnotitie stelt hij dat daaraan is voldaan.
- Zegt toe alsnog een voorstel voor de checklist op te stellen.

De heer Reerink (PvdA):

- Merkt op dat de startnotities inderdaad zijn opgeleverd. Het tweede deel van het besluit was: 'Het college opdracht te geven de huidige samenwerkingsvormen met verbonden partijen aan de hand van een checklist tegen het licht te houden en te rapporteren aan het algemeen bestuur'. De gedachte was dat de uitgangspunten van de startnotitie kunnen worden gebruikt om na een paar jaar te beoordelen of de samenwerking nog aan die uitgangspunten voldoet. De criteria voor de checklist staan vermeld in de startnotitie.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van de Giessen.

De heer Van de Giessen (voorzitter rekenkamercommissie):

- Dankt de commissie voor de reacties.
- Zegt toe terug te komen bij de commissie met een bestuursvoorstel met concrete voorstellen. De gedane suggesties en opmerkingen zal de rekenkamercommissie meenemen, maar de aanbevelingen zullen niet sterk afwijken van de huidige.
- De reactie van het college heeft hij gelezen. Waar het gaat om de prefase, voorafgaand aan de samenwerking, zit het college dicht bij wat de Rekenkamer voorstaat. Het inschatten en monitoren van risico's kan prima via een kadernota, maar ook via een businesscase. Die moet dan wel in uitgebreide vorm aan het algemeen bestuur worden voorgelegd. In het geval van de muskusrattenbestrijding is de businesscase als bijlage en in beperkte vorm aangeleverd terwijl er een uitgebreide beschikbaar was.
- Het aspect van bijsturen tijdens de rit wordt door de rekenkamercommissie anders beoordeeld dan door het college. De rekenkamercommissie stelt dat het echt mogelijk is om meer informatie te overleggen.
- Ten aanzien van het risicomanagement heeft het college aangegeven dat die er al wel is. Dat is goed nieuws. Mogelijk kan het risicomanagement nog wel worden uitgebreid. De rekenkamercommissie zal daar concreet op terugkomen in het bestuursvoorstel.
- Het Rekenkameronderzoek uit 2014 was algemener van aard, nu is men er dieper op

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

ingegaan.

De voorzitter constateert dat nu niet alle vragen zijn beantwoord, maar dat deze in de verdere behandeling zullen worden geadresseerd. Met hulp van bestuursondersteuning zal de rekenkamercommissie een bestuursvoorstel opstellen dat in de volgende commissievergadering kan worden besproken.

De heer Reerink (PvdA):

- Kan zich voorstellen dat de commissie antwoord krijgt op de gestelde vragen, dat er conceptbestuursvoorstel komt van de Rekenkamer en dat het college reageert op het geheel, gehoord de discussie in de commissie. Hij zal zijn aanvullende vragen en opmerkingen aanleveren bij de rekenkamercommissie en stelt voor dat de commissie nog een week de tijd krijgt om vragen en opmerkingen in te dienen. Ten slotte moet men in het fractievoorzittersoverleg de afspraken rond de procedure scherp krijgen.

De voorzitter concludeert dat die lijn wordt ondersteund. De heer Vos zal desgewenst vanuit de bestuursondersteuning dit proces faciliteren. Hij geeft het woord aan de heer Poelmann.

De heer Poelmann (dijkgraaf):

- Wijst op de stelling van de heer Van der Steeg dat het algemeen bestuur 'aan het lijntje' is gehouden op het onderwerp muskrattenbestrijding. Die zware kwalificatie betreft hij, ze doet geen recht aan de complexiteit van de materie. 2018 wordt het belangrijkste jaar voor de muskrattenbestrijding sinds de start van de gemeenschappelijke regeling. In mei worden de uitkomsten van de veldproef voorgelegd aan de portefeuillehouders van alle 21 waterschappen. Daarna volgt een proces waarin niet alleen het veldonderzoek, maar ook de interpretatie van gegevens en vervolgstategieën aan de orde komen.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Dankt de heer Poelmann voor deze verduidelijking.

De heer Verweij (CU):

- Merkt op dat een rekenkamercommissie haar onderzoek onafhankelijk hoort te doen. Hij hecht eraan dat de rekenkamercommissie straks in onafhankelijkheid haar definitieve bevindingen voorlegt.

De heer Reerink (PvdA):

- Wijst op de begeleidingscommissie die ook de onafhankelijkheid kan waarborgen. Mocht er twijfel zijn over de onafhankelijkheid, dan kunnen commissieleden zich wenden tot de begeleidingscommissie.

De heer Jansen (WN):

- Heeft de indruk dat de commissie deze avond een goede discussie heeft gevoerd over het onderwerp en dat dit vertrouwen geeft voor het vervolg.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van de Giessen.

De heer Van de Giessen (voorzitter van de rekenkamercommissie):

- Verzekert de commissie dat dit onderzoek en ook dat naar digitale veiligheid in onafhankelijkheid is uitgevoerd. De organisatie heeft het onderzoek goed gefaciliteerd, maar niet meer dan dat. Mocht er een andere indruk ontstaan, dan zal de rekenkamercommissie zich wenden tot de begeleidingscommissie.

Mevrouw Veen (Pro Facto):

- Sluit zich hierbij aan. Pro Facto is een onafhankelijk bureau en als onderzoekster heeft ze enkel contact gehad met de heer Vos, bijvoorbeeld over de te interviewen mensen. De onafhankelijkheid is goed geborgd.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

		De <u>voorzitter</u> rondt daarop de bespreking af. Het definitieve rapport keert ter bespreking terug in de commissievergadering van april, inclusief bestuursvoorstel en nawoord.
3. Stukken ter consultering		
Er zijn geen stukken ter consultering		
4. Informerend deel		
4.1	Mededelingen	Op 10 maart is er een werkbezoek van het algemeen bestuur.
4.2	Ingekomen stukken	Er zijn geen ingekomen stukken.
5. Notulen		
5.1	Leeswijzer en actielijst	<p>De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Merkt op dat actiepunt 43 is verwijderd, maar niet was afgedaan. Het ging om weidevogels in combinatie met tijdelijke natuur. De heer Beugelink zou met een memo komen. <p>De heer <u>Vos</u> (secretaris):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herinnert zich dat de heer Beugelink het actiepunt mondeling heeft toegelicht en deze meende daarmee het actiepunt te hebben afgehandeld. Als er daarbij ook nog een memo is toegezegd dan komt dit alsnog in de actiepuntenlijst. • <p>De heer <u>Kooy</u> (LNE):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Constateert dat bij enkele actiepunten vermeld staat dat ze in het eerste kwartaal worden afgehandeld. Moet hij concluderen dat dit niet gehaald wordt, gezien het feit dat de eerstvolgende vergadering in april plaatsvindt. • Stelt voor om de onderwerpen exotenbeleid, weidevogels en tijdelijke natuur samen te nemen en onder de noemer 'ecologie' tegelijk te agenderen. <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat het college wordt verzocht om aan te geven wanneer deze actiepunten worden afgehandeld.</p> <p>De heer <u>De Groot</u> (hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Merkt op dat bijvoorbeeld het exotenbeleid ingewikkelde materie is. Hij vraagt de commissie hem niet vast te prikken op de datum van 1 april. <p>De heer <u>Reerink</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Memoreert de discussie over het advies van de heer De Putte. Hij miste hierin iets en dat heeft hij besproken met de heer Vos en de heer De Groot. Afgesproken is dat er nog een nader advies komt. Hij vraagt dit advies op te nemen op de actielijst ('Aansprakelijkheid van de provincie om eventuele risico's of schade van het waterschap af te dekken.') • Heeft een vraag gesteld over rubbergranulaat op kunstgrasvelden. De afhandeling staat gepland in het vierde kwartaal van 2018. Hij vraagt het college tussentijds een stand van zaken te melden. <p>De <u>voorzitter</u> concludeert dat het college de volgende vergadering een toelichting geeft op de aanpak.</p> <p>De heer <u>Verweij</u> (CU):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op de bestuursvergadering van 13 december waarin een motie is aangenomen over het uitwerken van meerjarenperspectieven voor reserves en tarieven. Is het verstandig om dit punt op te nemen op de actielijst? Hij neemt aan dat eraan wordt gewerkt en dat het terugkeert bij de voorjaarsnota, zoals is afgesproken.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

		<p>De heer <u>De Jong</u> (hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op de lijst met aangenomen moties op extranet. <p>De heer <u>Reerink</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voegt toe dat ook de motie over biodiversiteit niet op de actielijst staat. <p>De <u>voorzitter</u> geeft het college in overweging om het seniorenberaad te vragen na te denken over de vraag hoe actiepunten en besluiten moeten worden gevolgd.</p> <p>De heer <u>Jansen op de Haar</u> (hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op actiepunt 67. Daar staat correct '2022' vermeld, maar hij zal in het vierde kwartaal van 2018 al een eerste aanzet voorleggen. <p>De heer <u>Poelmann</u> (dijkgraaf):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meldt dat actiepunt 62 kan worden afgedaan: de jeugddijkgraaf gaat mee op werkbezoek op 10 maart.
5.2	Concept Notulen BMZ d.d. 14 november 2017	<p><i>Pagina 1, aanwezigen:</i> De heer <u>Droogers</u> (CDA) merkt op dat de heer De Roos aanwezig was namens de CDA-fractie.</p> <p>De notulen worden vastgesteld met inachtneming van de bovenstaande correctie.</p>

6. Rondvraag

		<p>De heer <u>Duijvelaar</u> (VVD):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op het baggeren van de Hollandsche IJssel, dat vertraagt nu de aanbesteding definitief is mislukt. Wat is er misgegaan, welke lering trekt het college hieruit en wat zijn de financiële consequenties? Komen meekoppelkansen nu in het gedrang? <p>De heer <u>De Groot</u> (hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bestrijdt dat de aanbesteding is mislukt: bij de uitvoering bleken dingen anders te gaan. De aannemer kwam met een meerwerkclaim die het waterschap afwees. De aannemer heeft daarop in eerste instantie het werk stilgelegd. Men wacht nog op een uitspraak van de rechter. De aannemer heeft vervolgens het werk teruggegeven. Een deel is gebaggerd, voor het resterende deel wordt een nieuwe aanbesteding gestart. De hoop is dat het restant na het vaarseizoen kan worden gebaggerd. Voor de nieuwe aanbesteding wordt beoordeeld of men die anders wil opzetten dan de oude, bijvoorbeeld als het gaat om de stortlocatie. Binnenkort wordt de opzet voor de aanbesteding besproken in het college. De meekoppelkansen zitten voor het baggeren vooral op de KWA-punten en de vervuilde bagger van Rijkswaterstaat. Bij de omgeving gaat het vooral om de oevers en de kunstwerken. <p>De heer <u>Reerink</u> (PvdA):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraagt het college om de commissie te informeren over de afhandeling van de geleden schade. <p>De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op het memo van 15 december van de heer Jansen op de Haar over de motie Groene Tuinen. Daarin staan enkele bevindingen, maar een vervolgaanpak ontbreekt. Wat is het vervolg? <p>De heer <u>Jansen op de Haar</u> (hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vertelt dat men een goede discussie heeft gehad met de gemeenten. Zij hebben de informatie mee naar huis genomen, hij heeft niet de indruk dat er enig vervolg aan wordt gegeven. <p>De heer <u>Verkaik</u> (W@I):</p>
--	--	--

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Bestuur, Middelen en Zuiveringsbeheer
d.d. 6 februari 2018

	<ul style="list-style-type: none"> • Merkt op dat meerdere partijen hadden ingeschreven op de aanbesteding voor het baggeren van de Hollandsche IJssel. Had men niet eenvoudig de op een na beste inschrijver kunnen vragen? <p>De heer <u>De Groot</u> (Hoogheemraad):</p> <ul style="list-style-type: none"> • De procedure schrijft voor dat opnieuw wordt aanbesteed. Hij zegt toe de commissie te informeren over de ontwikkelingen. <p>De heer <u>Van Os</u> (SGP):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraagt of de verbouwing van het kantoor aan de Molen op schema ligt. <p>De heer <u>Poelmann</u> (dijkgraaf):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meldt dat de verbouwing op schema ligt. <p>De heer <u>Kooy</u> (LNE):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wijst op een artikel in de NRC van 3 februari over een medewerker van een waterschap die op non-actief is gesteld nadat hij op persoonlijke titel een app had ontwikkeld met daarin informatie over de waterkwaliteit in Nederlandse wateren. Hij vraagt het college na te gaan of De Stichtse Rijnlanden deze en mogelijke andere apps kan inzetten om ingelanden meer te betrekken bij de waterkwaliteit. <p>De heer <u>Poelmann</u> (dijkgraaf):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zegt toe dit na te gaan.
7. Sluiting	
	De <u>voorzitter</u> dankt iedereen voor zijn of haar inbreng en sluit de vergadering om 22.00 uur.

Voor akkoord,
Vergadering commissie BMZ 10 april 2018

De secretaris,

C.J. Vos